

Handläggare
Linnea Kleiner
Telefon: 08-508 20 474**Till**
Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsnämnd
2021-02-25

Öppna upp nämndsammanträden via länk

Svar på skrivelse från (S), (V) och (Fi)

Förvaltningens förslag till beslut

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Anders Carstorp
StadsdelsdirektörAnna Larsson
Avdelningschef

Sammanfattning

Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Feministiskt Initiativ vill att förvaltningen undersöker möjligheter till att direktsända stadsdelsnämndens sammanträden.

Förvaltningen ställer sig positiva till detta och föreslår att testa stadens videoplattform 23video under nämndens sammanträde i mars 2021. Däremot ser förvaltningen juridiska problem med att involvera medborgarna i diskussioner och frågestunder under direktsändningen och föreslår därför att låta medborgarna skicka in frågor i förväg.

Förvaltningen påpekar även betydelsen av att sammanträdena fortfarande är att anse som stängda för allmänheten. En direktsändning av sammanträdena är därför en tillgänglighetsåtgärd för våra medborgare under en pandemi för att värna om den lokala demokratin.

Bakgrund

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning har mottagit en skrivelse den 17 december 2020. I skrivelsen konstaterar (S), (V) samt (Fi) att Covid-19 pandemin har pågått under en längre period och kommer att stanna. De vill därför att stadsdelsförvaltningen utreder möjligheten att öppna upp och sända nämndsammanträdena via länk för att möta medborgarna på en lokal nivå.

Ärendet

Veronica Palm m.fl. (S), Hassan Jama m.fl. (V) samt Lisa Palm (Fi) fastställer i sin skrivelse att Enskede-Årsta-Vantör haft engagerade medborgare och välbesökta sammanträden under en lång tid. Vidare framhåller de att stadsdelen har präglats av en öppen kultur oavsett politiskt styre.

I skrivelsen konstateras även att stadsdelsnämnden har en skyldighet att bemöta stadsdelens medborgare. Enligt (S), (V) och (Fi) går det inte att hänvisa till e-post då de inte kan garantera uppföljning vid sådan kommunikation eftersom det inte finns något krav på ledamöter eller ersättare att svara.

Författarna till skrivelsen vill att stadsdelen möjliggör ett system där medborgare kan ställa frågor, alternativt komma med synpunkter till stadsdelsnämndens ledamöter. Genom ett sådant system menar (S), (V) och (Fi) att en aktiv dialog med medborgarna kan fortgå samtidigt som social distansering under nämndsammanträdena säkerställs.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom Staben på Administrativa avdelningen.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen instämmer i att principen om öppenhet och transparens är mycket viktig i den demokratiska processen. Även under en pandemi är medborgarnas synpunkter och frågor viktiga för stadsdelens politiska beslut. Covid-19 pandemin har inneburit många förändringar inom både civilsamhället och politisk verksamhet. Förvaltningen har under denna period undersökt nya arbetssätt för att möta de utmaningar som pandemin burit med sig.

Förslaget att öppna upp nämndsammanträden via länk
Skrivelsen föreslår att förvaltningen undersöker möjligheterna att kunna öppna upp och sända nämndmötena via länk.

Förvaltningen är positiva till att öppna upp nämndsammanträden via länk. Flera stadsdelsförvaltningar inom Stockholms stad sänder sina nämndsammanträden på detta sätt. En del har gjort detta sedan sommaren 2020 och andra har precis börjat.

Diskussion om offentlighet

Förvaltningen ser en betydelse av att diskutera offentligheten av stadsdelsnämndens sammanträden. En nämnds sammanträden ska hållas inom stängda dörrar enligt kommunallagen 6 kap. 25 §. Varje nämnd får dock besluta att hålla sammanträdena offentliga om fullmäktige godkänt det. Stockholms stad har beslutat att stadsdelsnämndernas sammanträden bör vara offentliga enligt *Reglemente för stadsdelsnämnderna*. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds sammanträden hålls tillsvidare bakom stängda dörrar och är därmed stängt för allmänheten enligt ordförandebeslut fattat den 8 juni 2020 (Dnr EÅV 2020/209).

Vid ett beslut om att återigen öppna sammanträdena innebär det, utifrån en tolkning av kommunallagen, att sammanträdena skulle vara öppna fysiskt för medborgarna. Detta skulle gå emot nuvarande rekommendationer från Folkhälsomyndigheten.

Om nämndens sammanträden planeras att sändas via länk anser förvaltningen att de därför inte bör anses som öppna, utan som en serviceåtgärd och ett sätt att tillgängliggöra sammanträdena digitalt till medborgarna trots stängda dörrar.

Utifrån beslutet att sammanträdena hålls bakom stängda dörrar är det svårt att möjliggöra diskussioner och frågestunder med stadsdelens medborgare via länk. Principen stängda dörrar innebär att allmänheten inte har tillträde till sammanträdet. Det är inte prövat huruvida digitala möten är att anses som öppna utifrån kommunallagen.

Teknik

Förvaltningen anser att de tekniska utmaningar som detta innebär behöver tas i åtanke. Det är viktigt att programvara som används inom staden är upphandlad och avtalad på korrekt sätt. Stockholms stad har för närvarande en videoplattform, 23video, som går att använda till ändamålet. Förvaltningen har nåtts av information att staden avser att byta ut programvaran under mars 2020 för att förbättra möjligheterna att nå tillgänglighetskraven.

Användande av stadens videoplattform skulle inte medföra ökade kostnader eftersom kostnaden för plattformen nycklas ut via IT-prislistan. Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) kan inte bidra med support huruvida en livesändning genomförs, däremot finns det teknisk support gällande plattformen.

Förvaltningen rekommenderar därför att använda sig av en iPad som filmar av sammanträdeslokalen för att sända och publicera detta via videoplattformen 23video.

Torrsändning

Förvaltningen föreslår en så kallad torrsändning under nämndsammanträdet i mars 2021. Det innebär att förvaltningen testat alla tekniska moment och direktsänder sammanträdet för en eller några få inom förvaltningen för att se hur det fungerar, som ett genrep. Om detta fungerar bra anser förvaltningen det rimligt att sända nämndsammanträdet under april 2021 direkt för stadsdelens medborgare.

Juridik

Förvaltningen bedömer att det är av yttersta vikt att diskutera de juridiska utmaningarna i samband med förslaget att sända nämndsammanträdena via länk.

En direktsändning av sammanträdet kan anses vara av allmänt intresse. Huruvida nämnden godkänner att filmas och publiceras bör vara ett majoritetsbeslut i nämnden. Det kan jämföras med ett beslut om öppna sammanträden. Sekretessärenden samt ärenden gällande myndighetsutövning bör inte sändas via länk för medborgarna att ta del av med hänvisning till kommunallagen 6 kap. 25 §.

Förvaltningen föreslår därför att nämnden beslutar med majoritet att filma och publicera nämndsammanträdena.

Vidare behöver sändningen registreras hos myndigheten för press, radio och tv om den är live eller startar på en tid som bestäms av nämnden. Förvaltningen bör därför registrera en egen kanal hos myndigheten för press, tv och radio.

Om stadsdelens medborgare planeras att delta i mötet digitalt för att ställa frågor och diskutera, och därmed spelas in och publiceras, behöver dataskyddsförordningen tas hänsyn till. Webbplattformen behöver då möjliggöra att medborgarna samtycker till tjänsten, att deras uppgifter sparas samt lagras under en specificerad tid.

Vidare behöver yttrandefrihetsaspekter tas i beaktning, såsom förtal och hets mot folkgrupp. Detta bör dock inte falla på ansvarig utgivare eller staden, utan mot den enskilde som i så fall skulle uttala sig på olagligt sätt under mötets gång.

Förvaltningen föreslår därför att endast sända nämndsammanträdena via länk för tillgänglighetssyfte och inte ge möjligheten att ställa frågor eller delta i diskussioner i realtid.

Däremot kan förvaltningen se en möjlighet att skicka frågor i förtyd som medborgarna kan få svar på i realtid via direktsändningen av nämndsammanträdet.

Tillgänglighet

Förvaltningen anser också att det är viktigt att diskutera lagen om tillgänglighet till digital offentlig service (2018:1937). Denna lag grundar sig på Europaparlamentets och rådets direktiv om tillgänglighet avseende offentliga myndigheters webbplatser och mobila applikationer, även kallat tillgänglighetsdirektivet.

Lagen om tillgänglighet till digital offentlig service gäller krav på tillgänglighet som offentliga aktörer tillhandahåller enligt 1§. Som kommun är Stockholms stad en sådan enligt 4§. I

Europaparlamentets tillgänglighetsdirektiv undantas direktsändningar från tillgänglighetskravet i två veckor.

Det innebär att de räknas som direktsändningar i 14 dagar, sedan uppstår det ett krav på tillgängliggörning och textning enligt artikel 27 (EU) 2016/2102.

Förvaltningen föreslår därför att sammanträdena direktsänds och spelas in för att sedan publiceras så medborgarna kan se dem i efterhand. Efter maximalt 14 dagar avpubliceras sammanträdena för att inte kräva textning och därmed öka förvaltningens arbetsbelastning ytterligare under pågående pandemi.

Bilaga

1. Öppna upp nämndsammanträden via länk – skrivelse från (S), (V) och (Fi)